МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІЗНЕСУ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Любов КОВАЛЬСЬКА
«27» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«29» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Особисті фінанси»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 07 Управління та адміністрування
спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
освітня програма – Фінанси, банківська справа та страхування

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Силабус склав(ла) завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, к.е.н., доцент Вікторія ДОРОШ

Силабус затверджений на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування, протокол № 1/А від «27» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри к.е.н., доцент Вікторія ДОРОШ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування», протокол № 1/А від «27» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» к.е.н., доцент Леся ІЩУК

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1/а від «29» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/3094

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Особисті фінанси»

Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань / Спеціальність	07 Управління та адміністрування / 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Обсяг	4 кредити ECTS / 120 годин, семестр 6
Форма контролю	залік
Викладач(і)	к.е.н., доцент Вікторія ДОРОШ

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Сформувати у здобувачів освіти знання та практичні навички управління особистими фінансами, необхідні для планування доходів і витрат, прийняття обґрунтованих фінансових рішень та досягнення власних фінансових цілей

Завдання: ознайомити з основами управління особистими фінансами; навчити складати особистий і сімейний бюджет, визначати фінансові цілі та планувати їх досягнення; сформувати навички заощадження, створення фінансового резерву й оцінювання можливостей інвестування; розвинути вміння порівнювати банківські, кредитні та страхові продукти; розкрити основи оподаткування доходів фізичних осіб; сформувати відповідальне ставлення до запозичень, розуміння фінансових ризиків, прав споживачів фінансових послуг і правил безпечного користування цифровими фінансовими сервісами.

Пререквізити: Фінанси, Фінансова аналітика та штучний інтелект, Фінансова діагностика

2. Компетентності

ІК — інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

ЗК03 — Здатність планувати та управляти часом.

ЗК07 — Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08 — Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09 — Здатність бути критичним і самокритичним.

СК02 — Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03 — Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб’єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, у тому числі фондовий ринок, банківська система та страхування).

СК06 — Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК11 — Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**ЗК та СК**
Змістовий модуль 1. Сутність та основи функціонування фінансів домогосподарства								
1	Тема 1. Приватне домашнє господарство як суб'єкт економіки	4/0,75	4/0,75	7/12	15/13,5	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО3, МО4, МО5, МО7, МО8, МО9	ЗК03, ЗК07, ЗК08, ЗК09, СК02, СК03, СК06, СК11
2	Тема 2. Загальна характеристика фінансів домашнього господарства	4/0,75	4/0,75	7/12	15/13,5	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО3, МО4, МО5, МО7, МО8, МО9	ЗК03, ЗК07, ЗК09, ЗК08, СК03, СК02, СК11, СК06
3	Тема 3. Бюджет домашнього господарства	4/0,75	4/0,75	7/12	15/13,5	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО3, МО4, МО5, МО7, МО8, МО9	ЗК03, ЗК07, ЗК08, ЗК09, СК02, СК03, СК06, СК11
4	Тема 4. Уподобання та обмеження домашнього господарства	3/0,75	3/0,75	7/12	13/13,5	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО3, МО4, МО5, МО7, МО8, МО9	ЗК03, ЗК07, ЗК08, ЗК09, СК02, СК03, СК06, СК11
Змістовий модуль 2. Формування доходів та організація витрат домогосподарств								
5	Тема 5. Сукупній дохід домашнього господарства	3/0,75	3/0,75	7/12	13/13,5	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО3, МО4, МО5, МО7, МО8, МО9	ЗК03, ЗК07, ЗК08, ЗК09, СК02, СК03, СК06, СК11
6	Тема 6. Управління фінансами домашніх господарств в сучасних економічних умовах	3/0,75	3/0,75	7/12	13/13,5	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО3, МО4, МО5, МО7, МО8, МО9	ЗК03, ЗК07, ЗК08, ЗК09, СК02, СК03, СК06, СК11

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**ЗК та СК**
7	Тема 7. Витрати домашнього господарства	3/0,5	3/0,5	6/12	12/13	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО3, МО4, МО5, МО7, МО8, МО9	ЗК03, ЗК07, ЗК08, ЗК09, СК02, СК03, СК06, СК11
8	Тема 8. Заощадження домашнього господарства	3/0,5	3/0,5	6/12	12/13	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО3, МО4, МО5, МО7, МО8, МО9	ЗК03, ЗК07, ЗК08, ЗК09, СК02, СК03, СК11, СК06
9	Тема 9. Фінанси домогосподарств зарубіжних країн	3/0,5	3/0,5	6/12	12/13	МН1, МН2, МН3, МН4, МН5, МН6	МО2, МО3, МО4, МО5, МО7, МО8, МО9	ЗК03, ЗК07, ЗК08, ЗК09, СК02, СК03, СК06, СК11
	Разом	**30/6**	**30/6**	**60/108**	**120/120**			

Легенда: ЗК — загальна компетентність (номер за п. 2); СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 — наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 — відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань).

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО3 — колоквіум; МО4 — тестування; МО5 — командні проєкти; МО7 — презентації результатів виконаних завдань та досліджень; МО8 — презентація та виступи на наукових заходах; МО9 — залік.

4. Результати навчання

ПРН04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, у т. ч. фондового ринку, банківської системи та страхування.

ПРН05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, у т. ч. фондовий ринок, банківська система а страхування).

ПРН08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПРН10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПРН20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

5. Цілі сталого розвитку

ЦСР 1 – Подолання бідності

ЦСР 4 – Якісна освіта

ЦСР 10 – Скорочення нерівності

ЦСР 12 – Відповідальне споживання та виробництво

6. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ. Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання та, за потреби, коротке верифікаційне завдання або портфоліо.

7. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (50 %) + модульний контроль (50 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

8. Зміст тем

Тема 1. Приватне домашнє господарство як суб'єкт економіки

Еволюція дефініції «домогосподарство». Поняття домогосподарства як організаційно виокремленої та економічно самостійної ланки виробничої сфери. Внесок українських економістів у теорію функціонування домашнього господарства. Юридичні акти, що слугують законодавчою базою функціонування домогосподарств. Виокремлення домогосподарств за такими ознаками: за організаційною структурою; за складом; за повнотою; за ступенем складності сімейної структури; за місцем проживання; за розміром; за видами діяльності; за рівнем споживання. Функції домашнього господарства. Багатство домашнього господарства: матеріально-речові блага, нематеріальні блага. Чинники, що впливають на добробут домогосподарства.

Тема 2. Загальна характеристика фінансів домашнього господарства

Фінанси домогосподарств у фінансовій системі України: теоретична концептуалізація та проблеми ідентифікації. Характерні особливості фінансів домашніх господарств. Фінансові відносини домашнього господарства. Функції фінансів домогосподарств. Стратегії фінансової поведінки домогосподарств і фінансова грамотність населення. Фінансово активні та фінансово пасивні домогосподарства. Моделі фінансово активних домогосподарств. Типи фінансової поведінки домогосподарств.

Тема 3. Бюджет домашнього господарства

Бюджет домашнього господарства. Основні фази побудови бюджету. Основи збалансування бюджету. Домашня касова книга: принципи побудови. План-прогноз реалізації фінансових цілей домашнього господарства. Мінімальний споживчий бюджет. Оптимальний (раціональний) споживчий бюджет. Прожитковий мінімум. Фізіологічний мінімум.

Тема 4. Уподобання та обмеження домашнього господарства

Бюджетні обмеження домогосподарств. Теорія споживання. Чинники, що визначають домогосподарство як споживача. Зовнішні і внутрішні чинники, що обмежують можливість вибору домогосподарства. Фактори впливу на бюджетні обмеження. Уподобання домогосподарств. Характеристики, що в цілому описують раціональну поведінку домогосподарств. Властивості уподобань: повнота, транзитивність, раціональний вибір. Оптимальний споживчий набір

Тема 5. Сукупній дохід домашнього господарства

Теоретична концептуалізація доходів домашнього господарства. Функції доходів населення. Джерела надходжень грошових засобів у бюджет домашнього господарства: власні, не власні; легальні, не легальні; з ризиком, без ризику. Номінальні й реальні доходи домогосподарств. Формування сукупного доходу домогосподарства. Формування чистого доходу домогосподарств. Еластичність доходу домашнього господарства. Розподіл доходів домогосподарств. Причини диференційованості розподілу доходів домогосподарств.

Тема 6. Управління фінансами домашніх господарств в сучасних економічних умовах

Управління фінансами домашніх господарств: сутність і специфіка. Способи контролю грошовими ресурсами сім'ї. Індивідуальний споживчий індекс. Оцінка ліквідності домашніх господарств. Грошовий мультиплікатор домашніх господарств. Фінансові рішення домогосподарств в умовах економічних ризиків. Етапи та елементи підготовки, прийняття та реалізації фінансових рішень домогосподарствами. Внутрішні та зовнішні чинники, що впливають на економічні ризики домашніх господарств. Вкладення заощаджень домогосподарств у фінансові інструменти залежно від рівня ризику та прибутковості інвестицій. Піраміда фінансових ризиків під час інвестування заощаджень домашніх господарств. Основні етапи управління ризиками домогосподарств. Людський капітал як важливий чинник формування фінансового капіталу домашніх господарств. Програмне забезпечення управління фінансами домашніх господарств

Тема 7. Витрати домашнього господарства

Сукупні витрати домашнього господарства: споживчі сукупні витрати, неспоживчі сукупні витрати. Класифікація витрат домогосподарств. Основні елементи оподаткування домогосподарств в Україні. Основні вектори раціоналізації споживчих витрат домашніх господарств в умовах економічної нестабільності. Принципи раціоналізації сукупних витрат домогосподарств.

Тема 8. Заощадження домашнього господарства

Заощадження домогосподарств як джерело інвестиційних витрат. Основні елементи заощаджень домогосподарств. Мотиви заощаджень. Форми заощаджень. Основні чинники, що впливають на ощадну активність домогосподарств в Україні Оплата непередбачуваних витрат, купівля товарів. Нагромадження. Інвестиції: суть і форми. Трансформація заощаджень домогосподарств в інвестиції. Споживання та заощадження впродовж життєвого циклу індивіда.

Тема 9. Фінанси домогосподарств зарубіжних країн

Фінанси домогосподарств Австрії. Фінанси домогосподарств США. Фінанси домогосподарств Японії. Фінанси домогосподарств Великобританії. Фінанси домогосподарств Німеччини. Фінанси домогосподарств Франції.

9. Опис ІЗ/КПІЗ

Не передбачено навчальним планом.

10. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача є формою його індивідуальної позааудиторної роботи, метою якої є самостійне засвоєння частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань. Навчальний матеріал для самостійної роботи виноситься на поточний, модульний і підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Самостійна робота

здобувачів з даної навчальної дисципліни може включати наступні форми: поглиблене опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу; пошук інформації в бібліотеках, мережі Інтернет, використання відкритих баз даних, інформаційно-пошукових та довідникових систем; підготовка до виконання занять, опрацювання інструкцій і методичних рекомендацій; підготовка доповідей, аналітичних звітів, презентацій; виконання індивідуальних завдань; самооцінювання знань і умінь; творча робота здобувача (підготовка наукової публікації, тез доповідей, есе тощо) тощо. Самостійну роботу здобувач може виконувати у бібліотеці, навчальних аудиторіях, комп'ютерних класах тощо.

11. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов'язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

12. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Фінанси домогосподарств : конспект лекцій до викон. самостійної роботи для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 Управління та адміністрування спец. 072 Фінанси, банківська справа та страхування денної та заоч. форм навч. / уклад. В.Ю. Дорош. - Луцьк : ЛНТУ. – 73 с.

2. Фінанси домогосподарств : метод. вказівки до практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» галузі знань 07 Управління та адміністрування спец. 072 Фінанси, банківська справа та страхування денної та заоч. форм навч. / уклад. В.Ю. Дорош. – Луцьк : ЛНТУ. – 50 с.

3. Фінанси домогосподарств : метод. вказівки до викон. самостійної роботи для студ. спец. 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» денної, скороченої та заоч. форм навч. / уклад. В.Ю. Дорош. – Луцьк : ЛНТУ. – 21 с.

ІІ. Наукові праці

Праці автора силабуса:

4. Polishchuk V., Dorosh V., Ishchuk L., Nikolaeva A., Oleksandrenko I. Fiscal stability index in the context of financial policy: current challenges of Ukraine's post-war reconstruction. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2025. № 6 (65). (Scopus Q3/ Web of Science)(1 д.а) / URL: https://fkd.net.ua/index.php/fkd/article/view/4941

5. Stashchuk O., Kulynych M., Tesliuk S., Kupyra M., Dorosh V., Vahnovska N. Cryptoeconomics: Financial Market Security Aspects and Implications for Managerial Accounting. - Economic Affairs, Vol. 69(02), pp. 989-1004, June 2024 Economic Affairs, Vol. 69(02), pp. 989-1004, June 2024 / URL: http://ndpublisher.in/admin/issues/EAv69n3x.pdf

6. Polishchuk V., Dorosh V., Ishchuk L., Nikolaeva A. Prerequisites for the application of monetary policy tools of the «new reality» in the conditions of the geopolitical impact of military aggression in Ukraine. Financial and credit activity: problems of theory and practice. 2024. №5(58). Pp. 23-37. / URL: https://doi.org/10.55643/fcaptp.5.58.2024.4428

Праці інших авторів:

7. Фінанси : підручник / за ред. А. І. Крисоватого. Тернопіль : Університетська думка, 2024. 632 с.

8. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси : підручник / за ред. О. Я. Стойка. 2-ге вид., переробл. і допов. Житомир : Поліський університет, 2024. 350 с.

9. Schneider B. Financial Empowerment: Personal Finance for Indigenous and Non-Indigenous People. 2nd ed. Regina : University of Regina, 2024. URL: https://www.saskoer.ca/financialempowermentsecond/front-matter/introduction/

10. Personal Finance / updated by Guy Buker, Jerrie Muir, Erin Thomas. Coastline College ; LibreTexts, 2025. URL: https://biz.libretexts.org/Courses/Coastline_College/Personal_Finance_v2 .

11. Fundamentals of Personal Finance / ed. Travis White. Tulsa : Tulsa Community College, 2026. URL: https://pressbooks.openlearnok.org/personalfinance/front-matter/title-page/

12. Сидорчук А. А. Фінансова стійкість домогосподарств: теоретичні основи та прикладні аспекти: моногр. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. – 474 с.

ІІІ. Інформаційні ресурси

13. https://www.president.gov.ua/ – офіційний сайт Президента України

14. https://www.kmu.gov.ua – Урядовий портал

15. https://rada.gov.ua – офіційний сайт Верховної Ради України

16. https://rp.gov.ua/ – офіційний сайт Рахункової палати України

17. https://mof.gov.ua – офіційний сайт Міністерства фінансів України

18. https://tax.gov.ua – Державна податкова служба України

19. https://gromko.org.ua – офіційний веб-сайт ГО «Платформа Громадський Контроль»

20. https://guide.diia.gov.ua/thematic-area/sotsialnyi-zakhyst – Соціальний захист – Гід онлайн Дія

21. https://new.minfin.com.ua/ua/ideabank/10-prilozhenij-kotorye-pomogut-razbogatet#money-lover / 10 додатків, що допоможуть розбагатіти

22. https://thedigital.gov.ua/news/education/natsionalna-onlayn-shkola-dlya-pidpriemtsiv-zaproshuemo-biznes-vzyati-uchast-v-opituvanni / Національна онлайн-школа для підприємців

23. https://csodigital.org/actualni-granty-dlya-biznesy-2026?gad_source=1&gad_campaignid=22537858492&gclid=CjwKCAjwrbfWBhAeEiwAc2e6PrzPU9f_HLAN0wUShv3DWY61eMZ9q3oVL1sEsKLY256h9fKNSRqyKBoCFcwQAvD_BwE / Гранти для бізнесу 2026

24. Українська асоціація інвестиційного бізнесу. URL:http://www.uaib.com.ua.